

מסורת הש"ס

(א) לקמן ה"ב (ב) [שם] (ג) [עירובין פ"ב וס"ז] (ד) [לקמן ה"ה] (ה) [שם ע"ש מוספא פ"א] (ו) גי' ב"ש (ז) [לפמ"ש רש"י ד"ה או דלמא וכו' מוכח דגרסא הקרב, (ח) רש"י, (ט) ומ"י, (י) [ויקרא ד, כ] ועי' רש"י, (יא) [עיר' גליון הש"ס לע"א] (יב) [הוריות פ"א ה"א] (יג) [דף ה, ב.]

תורה אור השלם

1. צו את ארְחֵן וְאֵת בְּנֵי לֹאמֶר
וְאֵת תּוֹרֵת הָעֵלֶה הָיָה הָעֵלֶה עַל
מִקְדָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּנֵי הָעֵלֶה
עַד הַבֶּקֶר וְאֵשׁ מִמֶּנּוּ תִקְדַּח
בֹּה; וְיִקְרָא וּב
2. וְיִשַׁע שְׁלֹמֹה צֶמֶת וְהָיִיתָ אֵת
הַתּוֹב וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ קָדֹל
מִלְבוֹת וְחִמָּת עַד נִחַל מִצְרַיִם
לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁבַעַת יָמִים
וְשְׁבַעַת יָמִים אֲרֻכָּהּ עֲשֹׂר יָס
מִלְכִּים אֶחָד סָה

מוסף רש"י

[illegible]

תוספות הרא"ש

משה היה פטור מזה
כי במצאן פה בהרואה והי'
פטורים ח"ל מען הארץ ואפי'
נזכר להם מלחמה מעשה
ותוכן זה משעל דמעות
מלחמה משה פטורט לן
להרביעי' משום ארץ ב"ד
במצאן עליהן והם עצמם
מלחמה ודויד משה בהרואה
ב"ד חייב וזי' חייב מלחמה
בהרוא' וז"ל מלחמה משה
משה דאז לן לאקומי קרא
במיעוט הקהל משה ואיחזק
זה ברקן וז' לן כי בשגנת
משה ברק' בעולם ברק' ורשע'
מלחמה ארוב לחיובי' אפי'
בקרבתא לן מה על א"ד אפי'
משה ארמלי' מלחמה אפי'
לן דרביני' בשגנת משה
פסי פורק קמדרור ארוב
(ותחבבנה) וליחבבנה ארוב
אפיכא מכתבא פורק אית לן
לאקומי חרובא דרגנת משה
דיוכ אית קחטא לחיוב' לן
א"ז כשבו א"ז מלחמה שכן
משה שחזק קמדרור' בכפרמה
שנתן ליה כפרה ביהר' אפי'
אבל פטורט שאן ב"ד במצאן
עליהן פטורט וז' פטורט
מלחמה ארוב משה היה פטורט
אלא דאז משה פטורט ליה חייב
ודמעות בשגנת משה חייב
ותחבבנה ארובא אלטא אפי'
משה בהרואה ב"ד חייב
משה וזי' חייב מלחמה חייב
העולם ברק' וז' א"ז כשבו
א"ז שחזק קמדרור' בשגנת משה
רגידא ארובא וז"ל אפי' מלחמה
בהרואה קמא ליה כותא כי
לן חייב חייב חייב חייב חייב
בהרואה פטורט אשכחא אפי'
א"ז אפקא לן דמלחמה
מיעוט בשגנת משה גירחא
ואיחזקו ארובא וליחבבנה
אשגנת משה גירחא וז' דור
ברשא אמיעוטא וליחבבנה
משה בשגנת מלכבן וז' דור
אלא לחיובי' בשגנת משה
א"ז אפי' מלחמה משה
משה בשגנת משה

מקרה נפקא חיל תלנת דקטרי
 דקטריה רהכי איטירנן לן דקטרי
 דקטריה בחר חיל עדיין אני אומר
 דמכחי קלח ניהל תלנת אלש אלש
 דקטרי ואפי' (בא) דמוביס אן
 דהניו דקטרי עדיין אני אומר
 דמיעוט הקהל שיהיה חיל דרואים לן
 דל מרבין לן בשכנת משעה של
 הארץ ואפי' רובא וכולה במשמ
 דמיעוט הקהל שיהיה חיל דל
 שחבתינו דרשי ישי' דל אן לקש
 פ' ר' דהם פטורין ר'ה הוא
 אומר דרובא תקמן וצ' ל' דהאי
 ארץ (בתנא) (בריימא) דל אן
 למומר דכ' סבוי חייב אלעא עד
 פ' פטור: ר'ה ששעון אומי
 אפי' שם רובא בטרורין ארץ

הורו בית דין

[illegible][illegible]

וארץ ישראל שנאמר ויעש שם
לפני ה' אלהינו שבעת ימים וי
ענינו נחל מצרים למה ל' שמעו
לדינו פולגות דרכי שמעון ור
ורבנו דאזלי ב'תר חמאת דרבי
דהוי ידיעה וחמאת בחיוב) ד
בעי איבעיא להו הורו ב"ד חל
ידיעות ניהו לא מצטרף או
הוא מצטרף מיעוט בחלב ש
קאתי לא מצטרף או דלמא
ומיעוט בדם מהו הכא ודאי (כי
השוה) דקרבנן שוה מצטרף ו
בכוכבים מהו הכא ודאי אי
להו הורו ב"ד שחלב מותר וע
דמ"ד ב"ד מיתא לא תיבול

[illegible][illegible]

הורו בית דין פרק ראשון הוריות

ועשו מיעוט קהל על פיהם
מקמתן של רוב קהל ונתרבו
מועטין ונתרבו לא דמי ממ
בהוראה לאו בני קרבן ניני

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed

יזאת תורת העולה היא הרי אלו שלשה מעינות ואיבעית אימא עדיין אני אומר לא מצית מוקמת לה כר' יהודה דקתני רוב קהל שחמאו ב"ד מביאין על ידיהו פר ואי רבי יהודה האמר צבור הוא דמיתאי ב"ד לא דתנן רבי יהודה אומר שבעה שבטים שחמאו מביאין ז' פרים ורב נחמן אמר שמואל זו דבריהם אכל חכמי' אומרי' יחיד שעשה בהוראת ב"ד חייב מאי ר"מ ומאי רבנן דרביא הורו ועשו רבי מאיר פוטר ותכמים מחייבין מאן עשו אילימא ב"ד מ"ט דרבנן דמחייבי והתניא יכול הורו ב"ד ועשו ב"ד יכול יהו חייבין ת"ל תקהל ועשו ס"א מעשה תלוי בקהל והוראה תלויה בב"ד אלא הורו ב"ד ועשו רוב קהל מאי טעמא דר' מאיר דפוטר אלא לאו הורו ב"ד ועשו מעוט קהל ובהא קמפלגי מר סבר יחיד שעשה כהוראת בית דין פטור ומר סבר יחיד שעשה כהוראת ב"ד חייב אמר רב פפא דכולי עלמא יחיד שעשה כהוראת ב"ד פטור אלא ב"ד משלים לרוב צבור קמפילגי מ"ס ב"ד משלים לרוב צבור ומ"ס יאין ב"ד משלים לרוב צבור ואיבעית אימא הורו ב"ד ועשו רובו של קהל סומאן חכמים רבי שמעון היא דאמר צבור מייתי וב"ד מייתי ואיבעית אימא שבט שעשה כהוראת בית דינו סומאן חכמי' רבי יהודה היא דתניא שבט שעשה כהוראת בית דינו אותו השבט חייב ואב"א כגון שחמאו ששה ותן רובו של קהל או שבעה אע"פ שאינן רובו של קהל ומתניתין מני ר' שמעון בן אלעזר אמר קהל חייב דתניא ס"ב שמועין בן אלעזר אומר ששמו' שחמאו ששה ותן רובו של קהל או שבעה אע"פ שאינן רובו של קהל חייבין אמר רב אסי יובהוראה הלך אחר רוב יושבי

٦٠

[illegible]

נתמנו נעשו בני קרבן ומחייבין לחטא
כשזה או שעירה אבל מרזיבין ומתעטט
דמי מנח לא נחטא עד שלא נתמנו דלא
מרזיבין כי חטאו בני קרבן גינהו ואמטו
להכי קאמר במרזיבין ומתעטט דהוי
פגומת דר"ס ורבנן אצל בנותעטין
ומתרו אביעזר לן כי דמי פלגומתא
דר' שמעון ורבנן אי לא מי אמר' ר"ס
דבר דיעבד אזיל דאמר אס נודע להם
עד שלא נתמנו חייבין כסתכלה הכה
נמי מחייב עד כי אחידע' להו בחיובא
אחידע' להו דכי נתברו אחידע' להו
בזבזין פר רבנן דבמר חטאה אזיל
דלמידי היי ולא כדקטורטו הוילי ומטאול
כי לא נתמנו הכה נמי אזיל בתר חטאה
ידי חטאו אכמי מועטין דיו ופטורין
רשע' עשה בהוראת בית דין פטור:
וסבכרל אימור דשעטת ליה לר"ס
דאזיל אף בפר ידעיה. דאמר אס נודע
להי עד שלא נתמנו חייבין הייכא דר"ס
האזיל עד חטא נעשו חייבין כי השא.
דלהי כי חטאו משנתמנו דליית פר
ואכא קמי משנתמנו פטורין אלא
בדחוי פטור ש"מ דר"ס חטאה הייכא
בעי בחיובא ומועטין ומתרו לגדרי דיעבד
פטורין דכי חטאו כפטור חטאו דיחיד
עשה בהוראת בית דין פטור: או
דלמא כיון. דחלש סא אחד הוא דצין
חלז המכסא אל קרבן וצין חלז המכסא
אל הדקין סא אחד הוא סחלז סתם
איךקי: כיון דסרי איסורי גינהו. דחלז
אזי סא בכל חלזי סא חיה ומור: או
דלמא כיון. דאזיל כצור אכלי האי
חלז והאי דס סא דהוראש בשגגת
מועט חיימיל כל סא וחד אי צעו כזה
מיימו אי צעו שעירה מיימו דלמי
אשווי קרבנס השא' נמי כי עשו
בהוראש מלטרפי: ומיעוט בלח' בעבור
כוכציס. קרבנס שעירה אל כזה:

10

כל ישראל עמו קהל גדול מלבוה חמת עד נחל מצרים
 ס מכרי כתיב וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוה חמת
 הל אבל הנך לא איקרי קהל פשיטא מרובין ונתמעטו
 פליגי רבי שמעון ורבנן ר"ש דאזיל בתר ידיעה מחייב
 אימור דשמעת ליה לר"ש דאזיל אף בתר ידיעה [תיכי
 ליה דא"כ לייית כי השתא אלא ר"ש חטאה וידיעה
 וחזרו ב"ד בתן והורו ועשו מיעוט אחר מהו כיון דשתי
 הוא מצטרף ואם תמצא לומר כיון דאידי ואידי חלב
 חלב שעל גבי דקן מהו הכא ודאי כיון דבתרי קראי
 מצטרף ואת"ל שם חלב הוא וצמצוף מיעוט בחלב
 קראי איסורן שורן לא מצטרף או דלמא כיון ס' (דראיסורן
 דקרבנות שוה מצטרף מיעוט בחלב ומיעוט כעבודת
 דלמא כיון דאידי ואידי כרת הוא מצטרף תיקו איבעיא
 ב"ד ועמד ב"ד אחר וחזרו והורו ועשו מיעוט אחר אליב
 יבעי לך אליבא דמ"ד צבור מייתי מאי צבור הא קאי

תוספות

[illegible]

נחשו מחיוב לחיוב פטור כ"ש מסטור (לחיות) וק"י דאמר מוטעין ותגברו מאי רבי
הוא לרבנן יב"ב דר' אר' דקאמר ופטור לומר הוא ממי פליגי אמר ליה האמת ותסברא אימור
הא דאורייתא הוא חיובא קל' בעל פטור כ' ונדע ליה ששכחנא דא' בדיעבא לחזי' מי
שעשה אורחא ודא תגרווייה וק"י בלח' בלח' דר' פטור וק"י לרבנן דאולי' תרי מיעוקא פד
שעשה א' כסבי כ' יתידה דפטור ית' שיעשה בתורא כ' א' כסבי כ' ברכנ' המחייב ית' פטור
במטענא בתורא לרבנן דאולי' תרי מיעוקא מיכשא א' שעשה חז' מוטעין לרבנן פטור
לרבנן שעשה בתורא כ' א' פטור א' דא' דשמכא לישנא לתלמודא דל' פליגי ל' בלח' מוטעין דיעק' קל'
ובחא [א' ח' אולי' נדע דכפולתא ודכפולא א' שעשה א' ונסב' במשקל דר' רבנן
לח' דע נדע תגברא אימור אורייתא תשאה בהררי פטור י"ש י' כין תמרי' אר' נפא' חלכ' כ'
פרק ל' טריפוט' דא' (מט) חלכ' המכסה את הקרבן חלכ' שעל יב' הדקין רדש' ר' עקיבא
א' דלמא כין דאירוקי' שמי' תגרווייה אורחא אכיל' חלכ' וק"י דלמא [ששתין] חלכ' בצור פ' ר'
ובתוכיה [כוכבים] א' אירוקי' שמי' בה אכיליה חז' העברוהו אר' קרבן שמי' דעל חלכ' במאי
[וכוכבים] פ' לרעול' שערי' חלשאת ואנחנו חז' מצי' ל' חלכ' דע' תואל' חלכ' כ' מיטש' ב'
אימור חז' א' דמצר' או דלמא כין דאירוקי' שמי' מעצרת' תואל' כין דאירוקי' שמי' מעצרת'
כין חז' אירוקי' שמי' א' דמצר' א' כין דקרבנה שמי' מעצרת' [תאל' כין דקרבנ' ב'
בעברות כוכבים] א' קרבנ' שמי' חז' אור' דא' א' חלכ' [שחא] א' כין דאירי' אור' כ'
י' חלכ' חז' ונעשו מיעוט קהל' פ' א' חלכ' חז' מוצר' חלכ' בחז' ב' חלכ' אכל'

עין משפט
נר מצוה

יג א מיי פיי"ב מהל' שגגות הל' א
חמו נשני רב:

יד ב מיי שס פייג הל' ב קמג שס:
 מז ג מיי שס הל' ב ופי"ב הל' א:
 מז ד ה מיי שס פייג הלכה ב קמג
 שס:

י"ז ו' מ"י' ש"ס הל' ג סמוג ש"ס:
י"ח ז' מ"י' ש"ס הל' ד ו"י' ז' מ"י' ש"ס

ובכ"מ:

רבינו חננאל

והנחיל לו חלק בשמן ויחנך
ושננתו אתה בידו שחור
פיו. ורשומן מעיקרא שרי וקאי:
מלאת הרשעוה ליה חלק במביא
לו חלקי בן חורב ונצי חורב
שחלם חלקו ונחנך חלקו בשמן
ואכלו מהו. י' לרעה אתה:
אמר רבא שני תתן חלקי חנידי
ועשה שונג על שונג. שונג על
פיהם להם. לו. לא לאחיו חורב
בשמן ואכלו ונחנך לו חלק
בשמן ואכלו ופסור חורב וכלא
לו חלק קאמר שונג על פיהם
ופסור אכלו ונחנך לו חלק
אמר רבא חייב. אתא תאמי
שונג על פיהם פסור מאי
שונג על פיהם חלקו ונחנך
לו חלק בשמן ואכלו חייב.
ורדחתי וכלי קאמר חורב
ורדחתי ומשכמי חורב שחור
בנח שחיתיה ונחנך חורב וכלי
שונג [א] על שונג. חורב
לאחיו ק"נ חיי. ח' ח' ח' ח'
שונג [א] על פיהם כפולות חורב
בית דין חלקו מותר ונחנך לו
חלק בשמן ואכלו חורב פסור
(שמיאל) אמר ר' חייב חורב
יפת תנא מנחתין ומנחתין אר
יפת תנא דרבינא כשכרנא אר
יפת תנא חתולא כשכרנא מנח
הארץ. שם הארץ פיר. למורס.
יפת תנא כשכרנא איני כמיא
לעצמו וקרא לעיל מורס. עשוי
אם היה זה נהוג לאכול כל
כמורס אכלנו עם חלקו בשמן
אמר חייב ונצי חלקו בשמן
האכול שכיח היה לו מורס [א]
עד ר' יוסי ב"ר יהודה אומץ אר
הלובש כלאים ר' שמעון בן יוסי
אמר מורס ר' שמעון מה חיל
הוא לא תעשיהו כשכרנא. שמינתי.
פירוש אם ירדו שאלו חורב
אם שחיתו חלקו חלקו חייב
זה אם חורש חלקו חייב קרבן
על שגנוה יצא מורס שאינו כמי
ימדייתו זה חייב קרבן. ר' יוסי
אמר לא. תעשיהו. חורב נפש
אשר ערשה חורב חורב
ונחנך לו חלק בשמן ואכלו
נאמר לו חלקו חייב חורב
בעיני דא חתירו לו חלק
המפורש פסור ר' מזה המסת.
אמר ר' יוסי ב"ר חורב ונצי
אמר ר' יוסי ב"ר חורב ונצי
חורב מפורטת ומחזיקין אותו

תוספות הרא"ש (המשך)

[illegible]

ש' טעמא דאקראם בנסקאוו למדבר
 ומעטת ליה דאורי בתר דייקא
 ל' לביעי דהשתאטא משיח ד ונשיא
 מפר העלם דרש ונס ממשבא או
 א' שם בהוראת ב"ד פליגי ר'ש ורבנן
 א' נרע דעל דאורי מ' מחללה דר"ש סבר
 ד' חייבא דרש העלם רב מיייר
 נ' נאנע דרש שלא תנמו דרש אפי' נרע
 ח' הקיבה דאקטש' נפקא ל' בחולל
 ח' מעטת מאת כל החלל אשר על הקרב:
 ח' העלם דרש (אכל שאר עול) (עבודה
 כבוד דרש חטאת ועל (שאר) (עבודת
 ד' ומיעוט חכם מרד דאורי אקרא
 מיעוט חלל ומיעוט בעירות מהו
 מצטרפין) מיעוט בעירות ומיעוט
 ניתנו מצטרפין: א'ביעא' אל חורו
 ל' דרענא אל דרענא אל שוא: